

Warmtepomp maakt teveel geluid op de erfgrens

Er worden steeds meer warmtepompen geplaatst en daarmee ontstaan er ook nieuwe juridische discussies. Immers, warmtepompen produceren geluid en in het burenenrecht is bepaald dat je geen onrechtmatige geluidshinder mag veroorzaken. Maar waar ligt de grens? Hoeveel geluid mag een warmtepomp produceren? Recentelijk moest het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden zich uitspreken over deze vragen in een geschil tussen burenen.

Volgens het hof moet er worden aangesloten bij het Bouwbesluit 2012. Met ingang van 1 april 2021 is het Bouwbesluit 2012 aangescherpt voor installaties die geluid produceren, zoals een warmtepomp. Zo mag op de erfgrens de maximale geluidsnorm van 40 dB 's nachts niet worden overschreden. De geluidseis van 40 dB geldt voor de periode tussen 19:00 en 07:00 uur. Overdag mag het geluid niet meer bedragen dan 45 dB.

In de casus die was voorgelegd aan het hof is het hof van oordeel dat de burenen onrechtmatige hinder toebrengen omdat de warmtepomp 55-70 dB geluid veroorzaakt op de erfgrens, hetgeen in strijd is met het Bouwbesluit 2012. De geplaatste warmtepomp – geplaatst in de zomer van 2020 – werd gebruikt om het zwembad te verwarmen. De achtertuinen van de burenen grenzen aan elkaar en zijn gescheiden door een schutting. In augustus 2020 hebben de burenen een buitenzwembad laten aanleggen. De warmtepomp is geplaatst op circa veertig centimeter van de schutting in een nis in de achtertuin.

Vanaf oktober 2020 ervaren de burenen geluidsoverlast van de warmtepomp, met name in de nachtelijke uren. Om de overlast zoveel mogelijk te beperken, hebben de burenen diverse maatregelen getroffen. Zo is de warmtepomp o.a. een kwartslag gedraaid, zijn er rubbertjes onder de warmtepomp gezet en is er een afdakje boven de warmtepomp geplaatst. Dit alles heeft er niet toe geleid dat de geluidsoverlast is gestopt. De burenen belanden uiteindelijk bij de rechter.

Het hof: onrechtmatige hinder boven de 40 dB op de erfgrens

In eerste aanleg heeft de rechtbank de burenen verplicht om de warmtepomp uit te zetten tussen 23:00 en 07:00 uur totdat zij maatregelen hebben getroffen die de geluidsoverlast beperken. Tegen deze uitspraak wordt beroep aangetekend bij het hof. Volgens het hof mogen de burenen op grond van het burenenrecht geen onrechtmatig hinder toebrengen aan het perceel van de burenen door het verspreiden van rumoer en trillingen (art. 5:37 en 6:162 BW). Nu de warmtepomp – sinds de zomer van 2020 – naast de schutting dag en nacht aanstaat en 55-70

Warmtepomp maakt teveel geluid op de erfgrans

dB geluid veroorzaakt op de erfgrans, is er volgens het hof sprake van onrechtmatige hinder.

De link naar de uitspraak:

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:GHARL:2022:9854>

Mocht je vragen hebben over deze uitspraak dan kun je contact opnemen met de Juridische Dienst via telefoonnummer 030 608 51 81 of e-mail: jd@nvm.nl.

Commentaar

Gezien bovenstaande uitspraak is het van belang om te weten of een warmtepomp voldoet aan de gestelde geluidseisen. Maakt een warmtepomp teveel lawaai, dan kan op grond van het burennrecht worden afgedwongen dat de geluidsoverlast wordt beëindigd dan wel wordt beperkt tot een aanvaardbaar niveau. Heel vervelend als je net de hoofdprijs hebt betaald voor je warmtepomp. We zien steeds meer dat een (hybride) warmtepomp wordt gebruikt als alternatief voor de cv-installatie. Maar wat zijn nu exact de regels met betrekking tot het geluid? En valt het geluid te beperken? Een korte uitleg van de regels volgt hieronder.

Het geluid van de warmtepomp

Voordat wij ingaan op de geluidsregels met betrekking tot de warmtepomp is het handig om te weten welke onderdeel in de warmtepomp het geluid produceert. Een warmtepomp bestaat doorgaans uit een binnendeel en een buitendeel. Het gedeelte dat veel geluid produceert zit in het buitendeel, waar de ventilator en de compressor zit. Deze twee componenten veroorzaken het geluid omdat ze op verschillende toerentallen draaien. Het geluid wordt luider bij koud weer omdat de warmtepomp harder moet werken. In de zomer hoeft de warmtepomp minder hard te werken door de zachte temperaturen, waardoor er minder geluid te horen is.

Bij warmtepompen gelden verschillende regels met betrekking tot geluid. Deze regels zien toe op het buitendeel, het deel dat het geluid veroorzaakt. De regels zien toe op het *geluidsvermogen* en *geluidsdruk* van de warmtepomp.

Geluidsvermogen

Voor 1 april 2021 werd er bij warmtepompen alleen gekeken naar het *geluidsvermogen* van de warmtepomp. Het geluidsvermogen is het geluid wat de warmtepomp 'zelf' produceert. Het geluid wordt gemeten direct naast de warmtepomp. Er wordt geen rekening gehouden met de afstand tot het buurperceel of andere omgevingsfactoren. Het geluid (geluidsvermogen) dat een

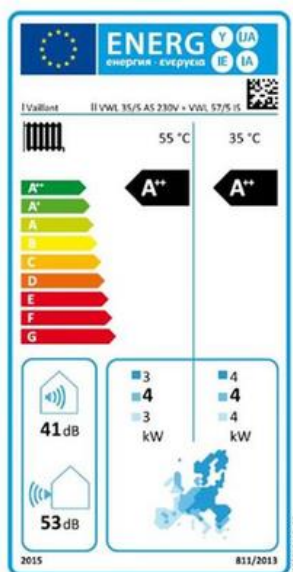

Warmtepomp maakt teveel geluid op de erfgrans

warmtepomp zelf maakt is al sinds 2012 begrensd in de EU. Warmtepompen tot 6kW mogen een maximaal geluidsvermogen hebben van 65 dB. Voor grotere warmtepompen tot 12 KW geldt een maximaal geluidsvermogen tot 70 dB.

Energielabel

Op het energielabel van de warmtepomp is terug te vinden hoeveel dB een warmtepomp zelf produceert. Let op! Het gaat dan om het geluid dat de warmtepomp zelf produceert, het geluidsvermogen. Hieronder zie je een voorbeeld van het energielabel van een warmtepomp:

De warmtepomp met bovenstaand energielabel voldoet dus met betrekking tot het *geluidsvermogen* van de warmtepomp zelf aan de regels. Sinds 1 april 2021 moet er echter ook gekeken worden naar de *geluidsdruk* op de erfgrans.

Geluidsdruk

Sinds 1 april 2021 wordt in de nieuwe regelgeving (bouwbesluit 2012) gewerkt met de term *geluidsdruk* op de erfgrans. De geluidsdruk is het geluid van de warmtepomp wat de burens ervaren op de erfgrans. In het bouwbesluit 2012 is bepaald dat een warmtepomp op de erfgrans maximaal 40 dB aan geluidsdruk mag produceren. Dit geldt alleen voor woningen, zowel voor nieuwbouw als bestaande bouw. In bovenstaande uitspraak verwees de rechter in het vonnis ook naar dit maximum. Er ontbreekt echter een kleine nuance in de uitspraak. De geluidseis van 40 dB geldt voor de periode tussen 19:00 en 07:00 uur. Overdag

Warmtepomp maakt teveel geluid op de erfgrens

mag het geluid niet meer bedragen dan 45 dB. Het gaat dan om het geluid dat de warmtepomp produceert als hij op vol vermogen draait. Met deze landelijke geluidsnorm worden burens beter beschermd tegen geluid van warmtepompen en wordt de ontwikkeling van stillere warmtepompen bevorderd.

Afstand tot de erfgrens

Hoe verder de warmtepomp van de erfgrens staat, hoe lager de geluidsdruk. De warmtepomp moet dus op voldoende afstand van de burens worden geplaatst zodat de 40dB/45 dB op de erfgrens niet wordt overschreden. Welke afstand dat is, is afhankelijk van de feitelijke situatie. Om de exacte geluidsdruk te meten kan men een gespecialiseerd bedrijf inschakelen. Ook zijn er diverse apps in omloop die de geluidsdruk kunnen meten.

Beperk overlast

Als eigenaar kun je ervoor zorgdragen dat het geluid van de warmtepomp zoveel mogelijk wordt beperkt. Wat is daarin mogelijk? Hieronder enkele tips:

- Plaats de warmtepomp zo ver mogelijk van de erfgrens;
- Zorg voor omkasting van de buitenunit;
- Installeer lagetemperatuurverwarming. Met een lagetemperatuurverwarming hoeft de warmtepomp minder hard te werken om de woning te verwarmen. Een voorbeeld van lagetemperatuurverwarming is vloerverwarming maar er bestaan ook lage temperatuur convectoren, die de oude radiatoren kunnen vervangen. Besef dat het cv-water in standaard radiatoren doorgaans tussen de 70°C tot 90°C bedraagt. Een woning is door deze hoge temperaturen snel te verwarmen. Bij het gebruik van een warmtepomp duurt het langer voordat de woning op temperatuur is. Doorgaans stookt een warmtepomp tussen de 25°C tot 50°C. Een woning met een warmtepomp wordt dus met minder verwarmingsvermogen verwarmd. Het duurt dus langer voordat de woning op temperatuur is. Overigens zijn temperaturen boven de 50°C bij veel warmtepompen mogelijk, maar je energieverbruik schiet dan door het dak. Daarom is het belangrijk dat de woning goed is geïsoleerd om de temperatuur van het cv-water laag te houden. Je hebt dan minder verwarmingsvermogen nodig om de woning op temperatuur te krijgen/houden. Hoe meer warmte het huis vasthoudt, hoe minder hard de warmtepomp hoeft te werken om de temperatuur vast te houden en hoe minder geluid de warmtepomp produceert;
- Kies het juiste vermogen en schakel hiervoor een deskundige in. Het benodigde vermogen van je warmtepomp moet passen bij de grootte/warmtevraag van je woning. Een te kleine warmtepomp moet

Warmtepomp maakt teveel geluid op de erfgrens

immers harder werken (en moet dus met een hoger toerental draaien wat het geluid doet toenemen) om de woning warm te krijgen en te houden;

- Schaf een warmtepomp aan met een nachtinstelling. Deze warmtepompen draaien 's nachts op een lager vermogen en maken dus minder geluid;
- Check het energielabel met betrekking tot de dB's. Hoe minder geluid de warmtepomp zelf maakt (geluidsvermogen), hoe dichter de warmtepomp bij de erfgrens geplaatst kan worden;
- Kies voor een modulerende warmtepomp. Deze moduleert tussen minimaal en maximaal vermogen. Hierdoor wisselt de temperatuur in huis minder sterk dan bij een 'aan/uit warmtepomp' en dat zorgt voor een hoger comfort en een lagere energierekening.